Jaarverslag 2018

Stichting
Diaconaal Centrum Pauluskerk Rotterdam

Inhoudsopgave

- MAATSCHAPPELIJKE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN IN 2018 4
- GELOOFSGEMENSCHAP PAULUSKERK 10
- HELPEN WAAR GEEN HELPER IS 12
- DE MEDISCHE DIENST: NOODZAKELIJKE ZORG VOOR DE MEEST KWETSBARE MENSEN 13
- JURIDISCHE BIJSTAND EN MAATSCHAPPELIJK WERK 15
- LEVENSKRACHT VERSTERKEN 17
- EEN NIEUW PERSPECTIEF MET ACTIVITEITEN VOOR ZINVOLLE DAGBESTEDING 19
- LEVENSKRACHT VERSTERKEN MET KUNST EN CULTUUR 22
- MEDEWERKERS / VRIJWILLIGERS PAULUSKERK 26
- FINANCIËN 28
- SLOT EN DANKWOORD 30
- FONDSEN 32

Intro

Het Diaconale Centrum Pauluskerk komt op voor alle mensen in Rotterdam en omgeving die het zonder hulp economisch, sociaal en spiritueel niet redden. Het probeert te helpen 'waar geen helper is'. Het gaat om individuele hulpverlening, bezinning, versterking van geloof en levenskracht en om actie voor kwetsbare mensen.

De Pauluskerk werkt langs de weg van twee oude woorden uit de christelijke traditie: barmhartigheid én gerechtigheid. Dat wil zeggen: de nood van mensen lenigen in individuele gevallen én structureel verandering proberen te brengen in hun situatie. Om te voorkómen dat zij in nood raken. Ook dat laatste is vandaag de dag maar al te hard nodig.

Ook in 2018 probeerden we naast mensen te staan en met hen op te trekken. Met mensen in nood, individueel. Met mensen in nood, collectief. Met mensen die het bestaande systeem bevragen en het anders willen en doen. We hebben geprobeerd verandering te brengen: sociaal, economisch, moreel en spiritueel.

Een grote groep mensen was betrokken: honderden vrijwilligers en donateurs, kerken en diaconieën, stichtingen en fondsen, bedrijven, winkels en vele andere sympathisanten. Al deze mensen en instellingen hebben het werk van de Pauluskerk mogelijk gemaakt en verandering gebracht: met hun inzet, tijd, morele en spirituele steun, geld of donaties in natura. Dit verslag geeft een beeld van het jaar 2018. Ik wens u veel leesplezier.

ds. Dick Couvée
diaconaal predikant/directeur
Rotterdam, mei 2019

Maatschappelijke trends en ontwikkelingen in 2018

Rotterdam is een prachtige stad, volgens Lonely Planet. Voor toeristen, maar voor veel Rotterdammers niet. De stad kent een aantal grote, structurele problemen. Het herstel van de economie ging in 2018 grotendeels voorbij aan de mensen in de marge en aan de onderkant van de samenleving. Afstand tot de arbeidsmarkt, wel werken, maar toch arm en zware bezuinigingen op maatschappelijke opvang, sociale zekerheid en gezondheidszorg in de afgelopen jaren eisen hun tol.

Rotterdam is één van de armste steden van Nederland. 15,4% van de Rotterdammers leeft onder de armoedegrens (CBS, 2018), bijna twee keer zo veel als gemiddeld in Nederland. Dat zijn tussen 80.000 en 100.000 Rotterdammers. Eén op de vier Rotterdamse kinderen groeit op in een arm gezin. Ruim een derde van deze groep (6,8% van alle Rotterdammers) moet al ten minste vier jaar van een laag inkomen rondkomen. Deze mensen zijn door hun eventuele reserves heen.

Er zijn ook steeds meer werkende armen. En er is een enorm probleem met schulden. Volgens een rapport uit 2017 van de Rotterdamse Rekenkamer kampen meer dan 100.000 huishoudens met ernstige schulden; een kwart kan niet meer worden afgelost. Kleine schulden groeien door de stapeling van met name het boete-op boete en rente-op- rentebeleid van de overheid. Door de praktijken van sommige incassobureaus groeien kleine schulden in korte tijd uit tot grote schulden. Het is

in Nederland en dus ook in Rotterdam mogelijk om geld te verdienen aan mensen die niets hebben.

Rotterdam is niet alleen één van de armste steden van Nederland, de stad kent ook één van de hoogste percentages van jeugdcriminaliteit, voortijdige schoolverlaters en (jeugd)werkloosheid van Nederland (Rapport Kinderen in Tel, 2017). Dat alles betekent, dat ongeveer een derde van de Rotterdamse bevolking een moeizaam en problematisch bestaan leidt, met alle consequenties daarvan.

Armoede en schulden tasten je waardigheid als mens aan

Armoede is veel meer dan het niet hebben van geld. Het is vooral iets sociaals. Als je geen geld hebt, kan je niet mee doen. Alles wat jij bent, alles waar jij voor staat, alles wat je zou kunnen bijdragen, het doet er niet toe. Armoede is een vorm van uitsluiting. Mensen uitsluiten en in hun bestaan ontkennen. Dat is het ergste, dat je met mensen kunt doen.

Uit allerlei onderzoek blijkt het steeds weer: armoede en sociale uitsluiting maken mensen ziek, minder weerbaar, depressief en ongelukkig. Uit onderzoek blijkt dat het leiden van een instabiel bestaan, met een voortdurende onzekerheid over basiszaken als huisvesting, inkomen, werk en de toekomst, grote gevolgen heeft voor de mensen in kwestie.

Al die onzekerheid tast op den duur ook nog eens substantieel je vermogen aan om je eigen verantwoordelijkheid voor je leven te nemen. Volgens de 'Atlas van Gemeenten' is Rotterdam de ongelukkigste gemeente van Nederland. Nergens is het aandeel ongelukkigen zo groot als in Rotterdam. Daarbij speelt ook dit: mensen uitsluiten, mensen het gevoel geven, dat ze er niet bij horen, dat vormt op den duur een enorme bedreiging voor de stad en voor de democratie.

Dakloosheid en verslaving groeien weer

Volgens berekeningen van het Centraal Bureau voor de Statistiek is het aantal daklozen de laatste jaren met 74% toegenomen. Van zo'n 18.000 mensen in 2009 naar zo'n 31.000 mensen in 2015. Zij leven vooral in de vier grote steden. Na 2015 is het aantal mensen zonder dak of thuis verder gegroeid. Vooral onder jongeren is het aantal daklozen gestegen, tussen 2015 en 2017 zelfs met 34%! Vooral als gevolg van schulden. Mensen uit Midden- en Oost-Europa komen de laatste jaren meer en meer op straat. En ook het aantal mensen dat op straat is en verslaafd groeit. Het gaat dan niet alleen om alkoholverslaving, ook drugsverslaving en het spuiten nemen weer toe.

De Rotterdamse Rekenkamer kwam in 2017 in het rapport 'Niet thuis geven,

onderzoek opvang daklozen', met snoeiharde kritiek op het Rotterdamse beleid voor de Maatschappelijke Opvang van de afgelopen jaren. Sindsdien heeft men op onderdelen enige verbetering aangebracht (zoals doorstroming, aantal opvangplaatsen), maar er kwam geen fundamenteel andere aanpak. En die is meer dan nodig, naar het voorbeeld van de aanpak in de jaren 2006 – 2014. Ook het aantal mensen dat 'verward' is en op straat nam in 2018 toe. Verbeterde afspraken tussen de hulpinstellingen en de aanstelling van twee straat-psychiaters in Rotterdam leidden in 2018 nog niet tot een adequate en sluitende aanpak.

Weg met de mantra van de zelfredzaamheid

Onze samenleving gaat steeds sneller en wordt steeds ingewikkelder. Al was het alleen maar, omdat steeds meer dingen digitaal gaan. Een grote groep mensen is zo langzamerhand niet meer in staat het allemaal te begrijpen, laat staan zich daarin te handhaven.

Onze samenleving wordt bovendien beheerst door een meritocratisch mensbeeld. Dat mensbeeld is eenzijdig en hardvochtig. De basisgedachte is: er zijn altijd gelijke kansen voor iedereen. Of je 'slaagt' wordt bepaald door jouw talent en mate van inzet. Wie niet 'slaagt' heeft simpelweg niet goed zijn best gedaan of wil gewoon niet goed genoeg. Voor veel mensen in onze samenleving is dat 'ideaal' helemaal niet haalbaar, wat ze ook doen of willen.

Er moet een eind komen aan het uitgangspunt en ideaalbeeld van de 'zelfredzaamheid', dat aan veel regelgeving en uitvoeringspraktijk van overheden en instellingen ten grondslag ligt. Dat beeld is illusoir en pervers. In 'zelfredzaamheid' kunnen veel mensen in de stad niet 'wonen'.

Een nieuw college: een nieuwe lente, een nieuw geluid

In 2018 trad een nieuw college van burgemeester en wethouders aan. Waar het vorige college nog zwaar inzette op de kansrijken - 'Rotterdam is een stad voor stoere mensen" - en als enige van de grote steden overging tot bezuinigingen op het armoedebeleid, zette het nieuwe college gelukkig een andere toon. Veel meer dan voorheen is er nu aandacht voor de grote groep Rotterdammers die het moeilijk heeft en het op eigen kracht niet redt, vooral als gevolg van armoede, schulden en gebrek aan werk. Zo kwam er onder meer een aparte wethouder voor Armoede en Schulden. Het college kondigde ook de komst aan van een Deltaplan tegen schulden.

Pauluskerk en Warm Rotterdam

De Pauluskerk zelf bracht in 2018 Warm Rotterdam op gang. Warm Rotterdam is een beweging en een programma tegen armoede en schulden vanuit de Rotter-

damse samenleving zelf. Het gaat erom de kracht die er in de stad is, ook die van de mensen in kwestie zelf, te bundelen, zichtbaar te maken en te richten om zo samen in een aantal jaren effectief het aantal mensen dat in armoede leeft en het aantal en de omvang van de schulden substantieel omlaag te brengen.

In 2018 werd het programma verder ontwikkeld. We hielden drukbezochte startbijeenkomst, presenteerden het Manifest 'Rotterdam Schuldvrij', met vijf aanbevelingen aan de Rotterdamse politiek, deelden ervaringen en verhalen met stadsgenoten op Wereldarmoededag en werkten aan oplossingen voor schulden, bijvoorbeeld met het starten van een Warm Keurmerk.

We kwamen met een korte campagne in de zomer, brachten het thema armoede onder de aandacht met Theater NES, we haalden talloze verhalen op van mensen

en spitsten op basis daarvan ons programma toe op een aantal deelprojecten: hand in hand (netwerkvorming), schulden, werk dat past en een bewustwordingscampagne. Veel mensen en organisaties sloten zich in 2018 bij de beweging aan. Voor de gemeente is Warm Rotterdam inmiddels een belangrijke gesprekspartner, wat betreft armoede en schulden.

Oproep tot zorg

Onder al deze lastige omstandigheden, sociaal, economisch, politiek, moreel en spiritueel – vooral voor de mensen in de marge – probeerde het Diaconaal Centrum Pauluskerk ook in 2018 haar missie te vervullen: het daadwerkelijk antwoord geven op de bijbelse oproep tot zorg voor al die mensen die in de marge van de Rotterdamse samenleving zijn of raken en het op eigen kracht korter of langer niet redden, en dat zonder aanzien des persoons.

BELINDA

JE WORDT EEN ANDER MENS

”Jarenlang was ik dakloos. Ik zat in de schulden en zwierf met mijn dochter van bank naar bank, geen cent te besteden. Hopeloos. Je gaat dingen doen, die je normaal nooit zou doen. Geld lenen en daarna smoesjes verzinnen. Hapjes scoren bij de delicatesseafdeling van de Jumbo. Je wordt een ander mens.”

Belinda Beikes, in een bomvolle Pauluskerk op Wereldarmoededag, georganiseerd door Warm Rotterdam.

Geloofsgemeenschap Pauluskerk

De geloofsgemeenschap van de Pauluskerk kent geen leden. Ieder die dat wil doet mee: onze bezoekers, vrijwilligers, mensen in Rotterdam en omgeving die zich aangetrokken voelen tot het werk of de diensten. Een weldadige mengelmoes van mensen, talen, kleuren en (geloofs)culturen.

De Pauluskerk organiseerde in 2018 onder meer: wekelijkse kerkdiensten op de zondagen (ochtend en middag), Avondgebed op de vrijdagavond, dagelijks Kerkcafé, stiltecentrum met bijhorende cursus- en trainingsactiviteiten, Leerhuis, bijbelstudie- en thema-avonden, bezinnigsavonden en het Seniorenconvent.
Er werden diensten gehouden op de zondagmorgen, op de eerste zondag van de maand. Het aantal bezoekers bleef stabiel met zo'n 40 tot 70 per keer, een enkele keer naar zo'n 100 bij bijzondere diensten. Ook werden de diensten nogal eens bezocht door (diaconale) groepen uit andere kerkelijke gemeenten, die geïnteresseerd zijn in het werk van de Pauluskerk of ter plaatse een 'Pauluskerkproject' uitvoeren of overwegen.

Op de tweede zondag van de maand zijn er stiltevieringen. Deze vieringen, onder leiding van een van onze artsen, dr. Huub de Weerd, vonden plaats in het Open Huis op de eerste verdieping. Doel is de stilteviering meer 'onder de mensen' te krijgen. Dat heeft duidelijk bijgedragen aan grotere betrokkenheid van onze bezoekers. Er nemen tussen de 20 en 40 mensen per keer aan deel.

De diensten op de vaste vierde zondag van de maand staan onder leiding van een gastpredikant en kennen meer dan gebruikelijk een accent op kunst en cultuur. Het aantal deelnemers aan deze diensten is wisselend, van circa 10 tot 30. De diensten op de zondagmiddag (Kerkcafé op de zondagmiddag) werden in de loop van het jaar steeds minder bezocht, omdat een deel van de vaste groep van bezoekers was weggevallen of niet meer kwam. Dat was aanleiding te kiezen voor een andere opzet, die past bij onze bezoekers. Vanaf eind 2018 wordt de kerkdienst gecombineerd met een gezamenlijke maaltijd. Eerste indruk is, dat deze nieuwe opzet op (meer) belangstelling kan rekenen. Het Avondgebed op de vrijdag werd bezocht door voornamelijk bezoekers, wisselend in aantal van zo'n 5 tot soms 10 mensen.

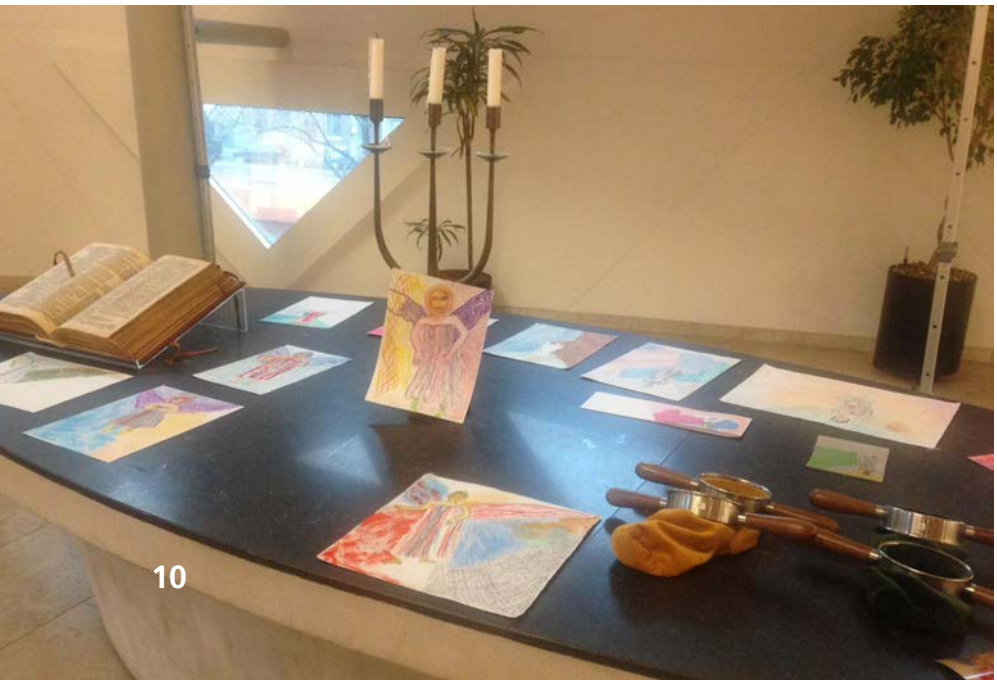

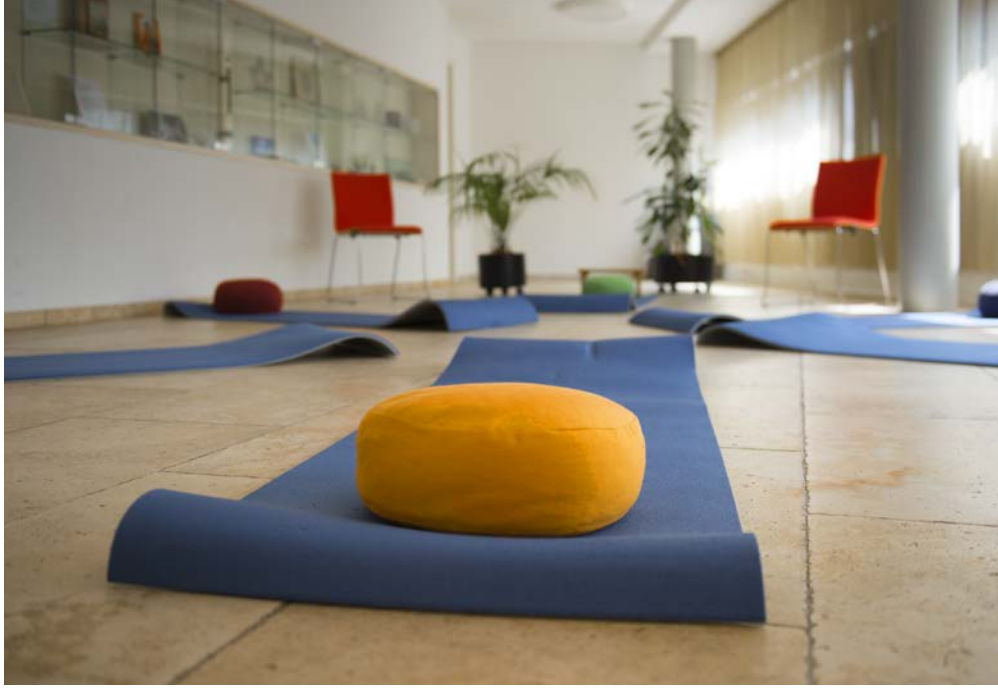

Het Kerkcafé door de week, elke dag van 12.00 tot 13.00 uur, koppelt de actualiteit en de levensverhalen aan de Heilige Boeken en werd bezocht door zo'n 5 tot 15 bezoekers per keer. Het is vaak een bijzonder moment op de dag. Het lukt steeds beter de kwaliteit van het Kerkcafé hoog te houden. Steeds meer en meer vaste bezoekers raken daardoor geïnteresseerd. Ook de Mindfullnesstrainingen van dr. Huub de Weerd werden met succes voortgezet. Daarvoor bleek blijvende belangstelling.

In de loop van 2018 werden afscheidsdiensten gehouden van enkele trouwe bezoekers van de Pauluskerk. Ook was de Pauluskerk betrokken bij het overlijden, begraven en cremeren van een aantal van onze meer of minder bekende bezoekers. Samen met de Nico Adriaanstichting (NAS) herdachten we in op 4 november 2018 de overledenen van NAS en Pauluskerk in een zeer aandachtvolle viering aan de Vijverhofstraat. Steeds weer waren dat bijzondere en waardevolle momenten in het leven van de Pauluskerkgemeenschap.

Eind van het jaar namen we, onder dankzegging, afscheid van een tweetal zeer trouwe leden van de Commissie van Bijstand: Anneke van Leeuwen en Jan Fraanje. Ank van der Spek ging als nieuw lid deelnemen. Datzelfde gold voor ds. Paulien Matse. Zij werd in een dienst op 6 mei 2018 verbonden aan de Pauluskerk als predikant met bijzondere opdracht.

Centrum voor geloof en spiritualiteit

Ds. Kees Schakel zette de cyclus van het joodse Leerhuis voort: Bijbelstudie avonden met een constante groep van zo`n 15 tot 20 geïnteresseerden. De ouderen van de Pauluskerk troffen elkaar maandelijks in het Seniorenconvent, rond een schat aan zeer diverse thema's op maatschappelijk en religieus terrein, met zo'n 15 tot 20 deelnemers.

De Pauluskerk heeft ook al jaren een 'everlasting friendship' met de Lutherse gemeenschap/kerk en de school van Beit-Sahour. Samen met en via de Werkgroep PAIS (Palestina-Israël Rotterdam-Rijnmond) proberen we samenleving en kerk in Rotterdam en omgeving goede informatie en een helder zicht te geven op wat feitelijk gebeurt in de door Israël al sinds 1967 bezette gebieden en in Israël zelf. Samengewerkt werd hier ook met de landelijke Werkgroep Kairos/Sabeel Nederland.

Dokter Huub de Weerd organiseerde ook in 2018 (vervolg)trainingen 'Mindfullness', voor bezoekers en vrijwilligers van de Pauluskerk. In 2018 werd ook gewerkt aan een programma rond stilte, gebed, aandacht en meditatie voor het opnieuw ingerichte Stiltecentrum van de Pauluskerk. Het lukte in 2018 (nog) niet de nieuwe vrijwilligers aan ons te binden om een nieuwe, heldere impuls te geven aan de samenwerking met een aantal islamitische gemeenschappen en moskeeën in de stad.

Helpen waar geen helper is

Het Diaconale Centrum Pauluskerk komt op voor alle mensen in Rotterdam en omgeving, die het zonder hulp social, economisch en spiritueel niet redden. We 'helpen waar geen helper is', onder meer met het Open Huis, het maatschappelijk werk, de jurist die mensen gratis bijstaat en de medische dienst. Maar ook met het Eethuis, de Kledingwinkel en de gratis kapper.

De medische dienst: noodzakelijke zorg voor de meest kwetsbare mensen

De medische dienst (formeel onderdeel van stichting OMZO / Pauluskerk Vluchtelingenwerk) hielp ook in 2018 iedereen die dringend medische zorg nodig had, maar om wat voor reden dan ook niet bij een reguliere zorgverlener terecht kon.

Voor sommige mensen zijn de drempels naar een reguliere zorgverlener veel te hoog. Anderen hebben geen zorgverzekering of geldige verblijfspapieren. Voor hen is basiszorg heel moeilijk toegankelijk en is aanvullende zorg, zoals tandheelkunde, beperkt beschikbaar.

De medische dienst bestaat uit: de straatdokter, doktersassistente, tandarts, mondhygieniste en verpleegkundige en verwijst door naar: fysiotherapeut, ziekenhuizen in de regio en maatschappelijke en psychologische hulpverlening. Bezoekers hebben dezelfde klachten als mensen die naar een 'gewone' huisarts gaan. Ze wachten meestal wel langer voordat zij aankloppen voor hulp, waardoor ze kampen met stevige klachten, vaak ook veroorzaakt door psychische druk.

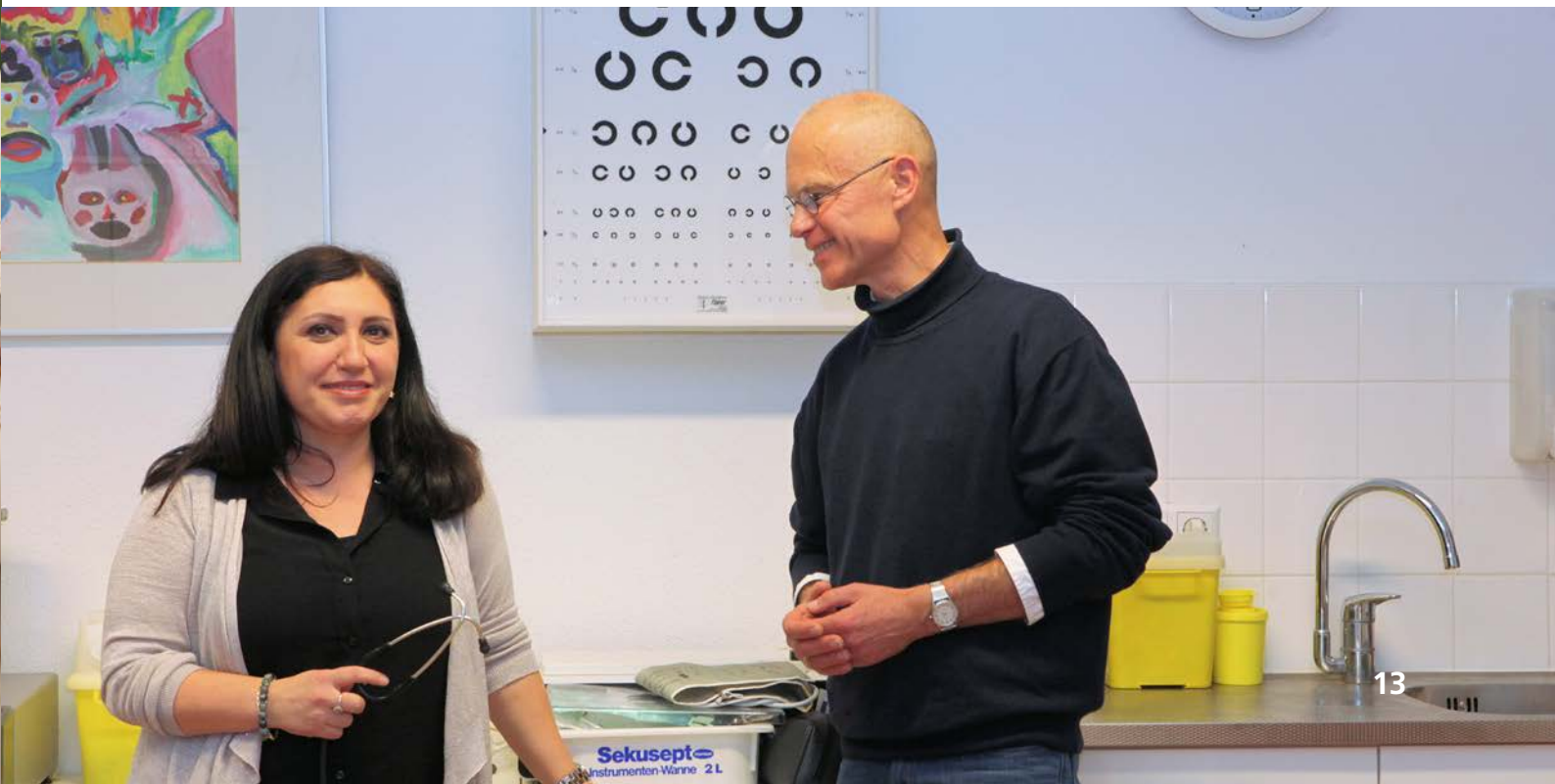

Wie helpen wij?

➔ Een jonge Nederlandse vrouw die net uit de gevangenis is komt op het spreekuur met heftige buikpijn. Haar zorgverzekering is nog niet geregeld. Haar huisarts weet niet dat zij de kosten voor deze patiënt kan declareren en heeft haar gezegd dat zij eerst haar zorgverzekering moet regelen.

➔ Een Oost-Europese man komt voor de verzorging van een open wond aan zijn been. Omdat hij geen verzekering heeft wordt hij niet geholpen door de reguliere zorg en klopt hij aan bij onze straatdokter.

➔ Een oudere Chinese man die zonder geldige papieren in Rotterdam woont en werkt komt met acute, alarmerende klachten aan zijn ogen. De Pauluskerk bemiddelt naar specialistische zorg voor deze man.

➔ Een vrouw die sinds een aantal maanden het Open Huis van de Pauluskerk bezoekt heeft duidelijk last van psychoses. De koster die dagelijks in het Open Huis aanwezig is wekt vertrouwen en brengt haar in contact met de straatdokter.

INTERNATIONAAL STRAATDOKTERSCONGRES EN LOKALE SAMENWERKING

De medische dienst werkte in 2018 intensief samen met partners in de zorg, zoals ziekenhuizen, met name het Erasmus Medisch Centrum, het huisartsenlaboratorium Star, de apotheek Benu Wester, het Vangnet en Advies team van de GGD en GGZ-instellingen.

Veel aandacht was er daarnaast voor het straatdokterswerk: in 2018 streken straatdokters uit heel de wereld neer in de Pauluskerk, tijdens het Internationale Straatdokterscongres. Zij wisselden kennis en ervaring uit met de straatdokterspraktijk: de goede samenwerking tussen partijen in Rotterdam strekt wereldwijd tot voorbeeld.

**Het werk van de medische dienst maakt formeel onderdeel uit van stichting OMZO.*

Feiten & cijfers

ONTWIKKELING AANTAL PATIËNTEN

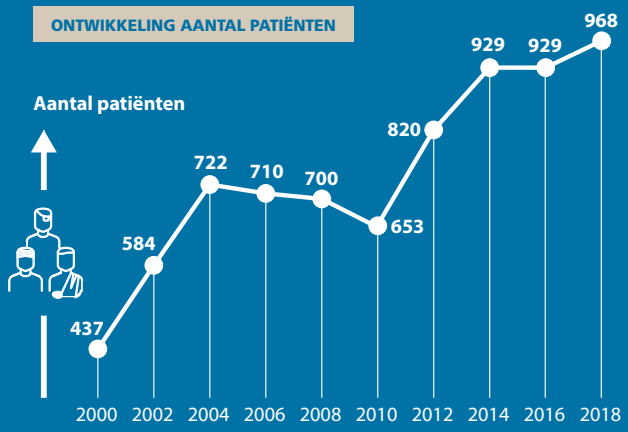

HERKOMST PATIËNTEN

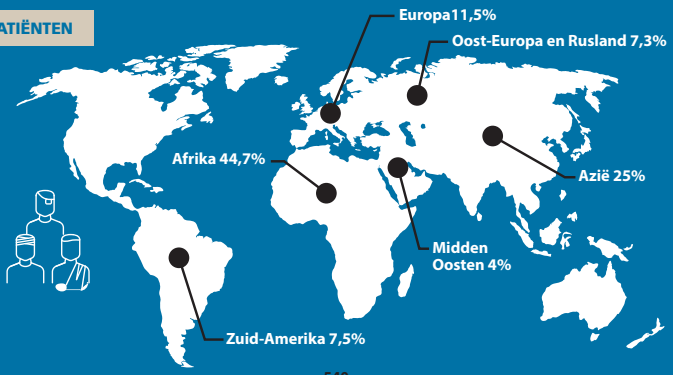

PATIËNTEN/CONSULTEN

Aantal patienten 2018: 968

Aantal consulten 2018: 2103

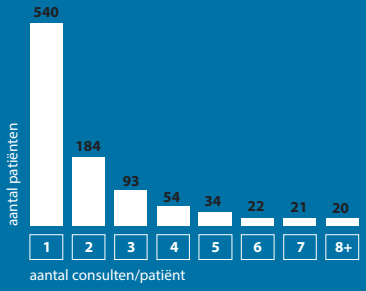

Juridische bijstand en maatschappelijk werk

Het maatschappelijk werk verleent ‘eerste hulp’ aan mensen voor wie de drempel naar reguliere hulp te hoog is, of voor wie die hulp eerder heeft gefaald. En een jurist helpt mensen wekelijks met allerlei juridische vragen.

MAATSCHAPPELIJK WERK: ACUTE NODEN VERLICHTEN

Laagdrempelig, persoonlijk, geduldig en menselijk helpen we mensen op weg.

In 2018 maakten ruim 800 mensen een afspraak bij het maatschappelijk werk. Veel van hen vroegen om een briefadres omdat de gemeente hen deze niet kon of wilde verstrekken. Bijvoorbeeld om een paspoort aan te kunnen vragen en zo verder te kunnen.

Het maatschappelijk werk probeert acute noden te verlichten en helpt mensen daarna zoveel mogelijk verder naar reguliere hulp. Vanuit deze ‘EHBO-functie’ werkten we ook in 2018 samen met verschillende instanties, zoals VraagWijzer, Wijkteam, Centraal Onthaal, Leger des Heils, de Ontmoeting, Humanitas, stichting MAIT, Moeders van Rotterdam, Samen010 en Barka. Zo krijgen bezoekers hopelijk de meest passende hulpverlening, gericht op een structurele oplossing.

EU-OVERLEG: INDIVIDUELE ZAKEN VERDER HELPEN EN STRUCTURELE POBLEMEN OPLOSSEN

Elke zes weken overlegt het maatschappelijk werk met de straatadvocaat en -dokter, GGD en Vluchtelingenwerk: zowel om individuele casussen te bekijken als om de knelpunten in de hulpverlening te bespreken. Individuele zaken van Europeanen die in een zorgwekkende situatie verkeren worden besproken tijdens het maandelijkse EU-overleg van de gemeente, samen met onder andere de (vreemdelingen) politie, Leger des Heils, de Ontmoeting, Barka en de straatdokter. De Pauluskerk neemt daarin een onafhankelijke positie in.

OPEN HUIS: DE HUISKAMER VAN ROTTERDAM.

Elke ochtend, ook in het weekend, staan in het Open Huis de koffie en thee om 9.00 uur klaar. Vrijwilligers en kosters ontvangen de bezoekers die

dan binnen stromen, maken een praatje en smeren boterhammen. Bezoekers kunnen gratis gebruik maken van de computer, tafel- voetballen en in overleg met de kosters gebruik maken van douche en wasgelegenheid. Gemiddeld bezochten dagelijks ongeveer honderdvijftig mensen het Open Huis. Om 21.00 uur sluit het Open Huis.

Vrijwilligers ondernemen regelmatig activiteiten met bezoekers. Ook mensen van Rotterdam Cares kwamen in 2018 wekelijks spelletjes doen. De mensen van Het Welkom zorgden voor een goede ontvangst van iedereen, maakten afspraken voor bezoekers en gaven hen informatie waarmee zij verder konden.

HET EETHUIS: DAGELIJKS DE MAALTIJD DELEN

Elke maandag tot en met vrijdag delen 50 tot 60 bezoekers de maaltijd op het Kerkplein. Vrijwilligers serveren een warme maaltijd, voor 1 euro, voor iedereen die geen mogelijkheid heeft om zelf te koken. In 2016 aten we drie keer

per week, begin 2017 kwam daar een vierde dag bij, en sinds begin 2018 eten we vijf dagen in de week samen. We beginnen de maaltijd gezamenlijk, vaak met een gedicht, of een gebed.

KLEDINGHUIS: KLEDING VOOR EEN PRIKKIE

Vier vrijwilligers draaiden in 2018 het Kledinghuis: drie keer per week open voor mensen die voor een klein bedrag jassen, schoenen, sokken en kleding willen aanschaffen. Er was twee keer een kledingmarkt, de opbrengst daarvan ging onder meer naar mensen die zelf geen kleding kunnen betalen. De kleding die niet kan worden verkocht, werd opgehaald door Texcollect, waarvoor de Pauluskerk een kleine vergoeding krijgt.

KAPPER

Twee vrijwillige kappers boden gratis hun kappersdiensten aan, op woensdag, donderdag en vrijdag. Bezoekers maken er dankbaar gebruik van: in 2018 ongeveer tien per dag.

Carlos

EEN LUISTEREND OOR

”Alleen in een donker huis, zonder gas en licht. Dat was een dieptepunt. Van mij hoefde het niet meer. Familie en vrienden wilde ik niet belasten met mijn problemen, hulpverleners begrepen het niet. In de Pauluskerk vond ik een luisterend oor.
De maatschappelijk werkster kreeg het voor elkaar dat er toch hulp kwam. Ik ging meedoen aan de muzieklessen in de Pauluskerk. Beetje bij beetje ging het beter. Ik haalde mijn rijbewijs en heb nu werk als servicemonteur.
Zonder de Pauluskerk was ik er nu niet geweest.”

Carlos, (voormalig) bezoeker maatschappelijk werk en nu deelnemer aan de wekelijkse percussielessen.

Levenskracht versterken

De Pauluskerk is een huis en een thuis voor iedereen. ‘Hier mag je zijn wie je bent’, zeggen bezoekers vaak, en dat klopt. We nodigen mensen uit om zichzelf en de wereld terug te vinden of opnieuw te ontdekken. En we proberen de wereld van ‘kansarm’ en ‘kansrijk’ te verbinden, zodat mensen betrokken raken op elkaar.
‘Levenskracht versterken’ doen we met twee programma’s: **Kunst & Cultuur** en **Zinvolle dagbesteding**. Persoonlijke ontmoetingen, contact, creativiteit, inspiratie en plezier: daar draait het allemaal om.

Een nieuw perspectief, met activiteiten voor zinvolle dagbesteding

Helpen betekent: mensen opvangen en hun levenskracht versterken, zodat zij na een tijdje weer op eigen kracht verder kunnen. We zoeken daarom samen met mensen naar een zinvolle dagbesteding. Bezoekers en vrijwilligers werkten in 2018 mee in de lunchroom, de fietsenwerkplaats, het naaiatelier, of deden mee aan de taallessen, sportactiviteiten of een van de excursies.

LUNCHROOM PAULUS: MENSEN VINDEN ELKAAR

De Lunchroom werd in 2018 volwassen. De bezoekers, vrijwilligers en mensen van de Nico Adriaan Stichting vonden elkaar en maakten heerlijke tosti's, broodjes, omeletten en zelfgemaakte soepen. Ze serveerden lunches op het Kerkplein, maar deden ook de catering voor een groeiend aantal bedrijven en instellingen in de stad.

Met de Lunchroom wil de Pauluskerk de groeiende kloof tussen kansarm en kansrijk kleiner maken. Voor veel mensen is de Lunchroom een stap op weg naar herstel of naar nieuw perspectief. Behalve onze bezoekers werken veel mensen van de Nico Adriaans Stichting mee, via een WMO-indicatie.

In 2018 maakte de lunchroom een flinke professionalisering door, met nieuwe kookspullen, waaronder een magnetron en oven en een groeiend aantal opdrachten, waardoor de begroting over 2018 positief kon worden afgesloten.

FIETSENWERKPLAATS: WAT STUK IS KAN HEEL WORDEN

In de fietsenwerkplaats werken bezoekers of vrijwilligers van de Pauluskerk drie dagen per week aan grote en kleine reparaties aan de fiets: voor alle Rotterdammers met een kleine beurs. Mensen krijgen zo de kans actief te blijven, iets voor een ander te doen en te ontdekken wat hen inspireert. In 2018 organiseerden we een cursus fiets repareren voor alle medewerkers, die nu beter overweg kunnen met ingewikkeldere taken.

TAALLESSEN: INTERACTIEF LEREN

Vier vrijwillig docenten gaven in 2018 wekelijks les aan bezoekers en andere geinteresseerden: er waren wekelijks lessen Nederlands (beginners en gevorderden), Frans, Spaans en Engels. Per les

deden gemiddeld vijf bezoekers mee. Dankzij een donatie konden we in 2018 een Touchscreen aanschaffen. Daarmee kunnen we nu op een meer interactievere manier werken en de lessen meer op maat aanbieden.

NAAIATELIER: JE EIGEN KLEDING VERMAKEN

Twee middagen per maand was er in 2018 een naaiatelier. Drie vrijwilligers begleidden bezoekers die in het atelier hun eigen kleding konden verstellen of vermaken. In 2018 kwamen er nieuwe naaimachines om beter te kunnen werken.

SPORT

Veel bezoekers maakten ook gebruik van onze sportactiviteiten: er zijn vijf sportpassen van Basic Fit, die zij gratis mogen gebruiken. Aan elke les doen ongeveer vijf tot tien bezoekers mee. Ook namen zij deel aan de wekelijkse yoga -en mindfulnesslessen.

YOGA EN MINDFULNESS: FITNESS VOOR JE LICHAAM EN JE GEEST

Yoga en mindfulness helpen om ruimte te maken en je open te stellen. Soms vinden mensen daarmee balans en nieuw perspectief. Bezoekers van de Pauluskerk, vrijwilligers, studenten en andere Rotterdammers volgen wekelijks samen lessen in ons Stiltecentrum.

EXCURSIES EN UITJES

In 2018 bezochten we met een groep van ruim tachtig bezoekers en vrijwilligers Neeltje Jans, en genoten we van de frisse zeelucht op het strand van Renesse. Er waren verder verschillende kleine uitstapjes met groepjes bezoekers, onder meer naar voorstellingen in Theater Rotterdam, museum Boijmans Van Beuningen, Podium Grounds, Museum Rotterdam, festival Woordnacht en Moving Futures, met per keer gemiddeld 10 tot 15 bezoekers die hiervoor zelf geen middelen hebben, mede dankzij vrijkaarten van de culturele instellingen.

Aziz, vrijwilliger in de Fietsenwerkplaats

Aziz

EEN BAND OPBOUWEN

”Zo’n vier jaar geleden stopten ze opeens mijn uitkering, omdat mijn verblijfsvergunning niet in orde zou zijn. Foutje, zeiden ze later. Intussen had ik al schulden gemaakt. Toen de deurwaarder voor de deur stond moest ik kiezen: mijn huis kwijt of de schuldsanering in.

De gemeente ziet mij graag in een vaste baan, maar die is niet makkelijk te vinden. Op de werk- en stageplekken waar ik via de gemeente kwam had ik vaak met veel verschillende mensen te maken. Hier zie ik elke week dezelfde mensen, en daardoor kan ik een band opbouwen. Dat geeft rust. Ik kan hier gewoon mezelf zijn. Ik ben lekker bezig en voel me thuis. Misschien heb ik ooit een eigen fietsenzaak. Daar droom ik van.”

Levenskracht versterken met kunst en cultuur

Met culturele en kunstzinnige activiteiten willen we onnodige stilte doorbreken: stilte die ontstaat doordat mensen zich niet op conventionele wijze kunnen of willen uitdrukken. In de Pauluskerk maken we ruimte voor iets anders, iets nieuws. Oók in verbinding met de stad.

We willen mensen prikkelen om zichzelf op nieuwe manieren uit te drukken: op manieren die hén past. In de Pauluskerk kun je schilder, dichter of filosoof zijn en ontstaan er andere gesprekken en nieuwe manieren om met de wereld om te gaan. Tegelijkertijd creëren we openheid en begrip in de stad voor al die mensen die niet kunnen of willen meedraaien in het bestaande economische, culturele of maatschappelijke systeem, of die daar serieus vraagtekens bij stellen.

PERCUSSIE EN POEZIE, DANS EN ZANG, SCHRIJVEN EN SCHILDEREN

Het cultureel programma werd ook in 2018 volledig gedraaid door kunstenaars en andere professionals, die zich vrijwillig inzetten. Twee middagen per week en soms op de zaterdag was er een Open Atelier, waar deelenemers onder leiding van kunstenaars onder meer tekenen en schilderen. Hun werk werd door henzelf gepresenteerd en besproken tijdens Open Podia. Daarnaast was er wekelijks een Schrijverscafe (gedichten, columns, verhalen), een zanggroep, en waren er percussie –en gitaarlessen.

Ook waren er maandelijks muziekavonden, dialoog- en thema-avonden en filmavonden. In samenwerking met Rotterdamse culturele instellingen organiseerden we regelmatig publieke avonden, onder andere met Museum Boijmans Van Beuningen, Theater Rotterdam, CBK Rotterdam, Moving Futures Festival, De Doelen en met Grounds.

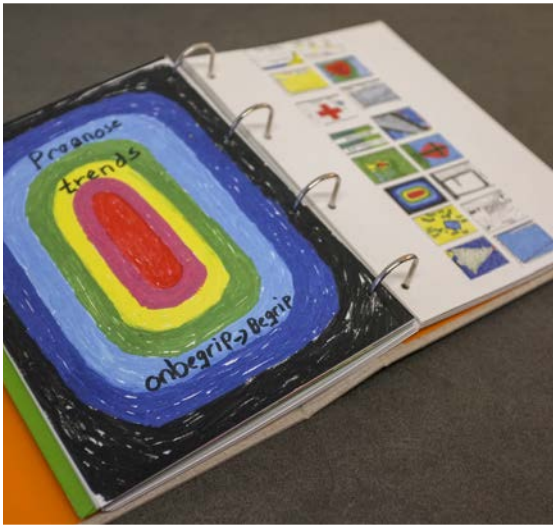

In 2018 verscheen ook de bundel: 'Ieder mens is weer de eerste mens', met werk uit het Schrijverscafé, met een inleiding van burgemeester Aboutaleb. April 2018 presenteerden de dichters van de Pauluskerk hun werk.

In 2018 werkten bezoekers in Museum Boymans Van Beuningen onder leiding van kunstenaar Marcha van den Hurk in December aan 'Prognose', een kunstuitgave, waarin de kunstenaars voorspellingen doen over het jaar 2028. De uitgave verscheen in 2019 gesigneerd, in een beperte oplage en is inmiddels uitverkocht.

WAT ZIE IK EIGENLIJK ÉCHT?

Bart, bezoeker van het Open Atelier en het Schrijverscafé

Mensen oordelen vaak hard. Ik ken een man die op straat slaapt. Hij krijgt een uitkering, maar geeft geen cent uit aan zichzelf. Ook niet aan een woning. Hij spaart zoveel mogelijk op en stuurt alles aan zijn vrouw in Thailand. Die man verdient geen spot, hoon of straf. Hij verdient een medaille.

Mijn vrouw en dochter wonen in Kenia. Jarenlang hebben we geprobeerd hier een bestaan op te bouwen. Ik nam een tweede hypotheek, werkte nog harder, we leerden alle vragen van de inburgeringscursus uit ons hoofd. Het lukte niet.
Met mij ging het bergafwaarts. Al het geluid werd me te veel, auto's op straat, knipperende stoplichten. Waar leef ik nog voor? Ik verloor mijn baan en mijn huis, kreeg schulden. En ik was boos. Waarom kon ik niet bij mijn gezin zijn?

Ik was op de vlucht voor instanties. 'Ze maken me kapot', dacht ik alleen maar, 'maar ik moet mijn vrouw nog helpen.' Een kennis zei: 'Ga eens in de Pauluskerk kijken.' Dat deed ik en ik vond er iets van mezelf terug. Ik heb altijd graag getekend en ging meedoen in het Open Atelier en het Schrijverscafé. Ik kreeg een nieuwe energie.

Tekenen is kijken. Wat zie ik eigenlijk écht? In tweede instantie hebben dingen veel meer kleur, schaduwen op plekken waar je dat niet verwacht. Ik probeer de laatste tijd meer waarheidsgetrouw te tekenen. Laat mijn fantasie werken. Ik hoef niets te presteren.

Mijn vrouw en ik zijn nu vijftien jaar getrouwd. We bellen elkaar vaak, ik laat haar niet in de steek. Ik wil zorgen voor haar en mijn dochter. Het is moeilijk, want ik moet hier ook verder. Sinds kort ben ik me aan het oriënteren op een nieuwe baan en ben ik aan het sporten. Ik sta meer open nu.

Onze medewerkers

De Pauluskerk is zeven dagen per week open, 24 uur per dag, 363 dagen per jaar. Open voor iedereen. Dankzij de inzet van al onze (betaalde en onbetaalde) medewerkers kunnen wij doen waar wij voor staan. Meestal kloppen vrijwilligers vanzelf bij de Pauluskerk aan, naar aanleiding van een vacature: uit betrokkenheid bij de stad en hun stadsgenoten, vanuit een gevoel voor maatschappelijk onrecht, of gewoon, omdat zij in de Pauluskerk een bijzondere, mooie en creatieve plek vinden. Maar hun inzet is voor ons zeker niet vanzelfsprekend: wij koesteren deze en zijn er dankbaar voor.

In 2018 hebben ongeveer dertig vrijwilligers de training Oefenen met de-escalerend gedrag gevolgd. Deze training is drie keer aangeboden en werd door de vrijwilligers zeer gewaardeerd. Ook organiseerden we bijeenkomsten voor pas-gestarte vrijwilligers, waarin we stil stonden bij de eerste ervaringen en indrukken in de Pauluskerk. Voor nieuwe vrijwilligers organiseerden we een informatiebijeenkomst om een goed beeld te geven van de vacatures en het werk in de Pauluskerk. Daarnaast waren er individuele, ondersteunende gesprekken met vrijwilligers, waarbij de intern begeleider Huub de Weerd een centrale rol vervulde.

Remco Open
ogen Campert
Gedichten

Financiën

Het jaar 2018 is voor de Pauluskerk financieel voorspoedig verlopen. We vermelden een paar zaken puntgewijs:

In april 2019 heeft het bestuur de jaarrekening over 2018 vastgesteld. De rekening sluit met een bescheiden overschot ad € 3.531. De jaarrekening is gedeponeerd bij het Stichtingenregister van de Kamer van Koophandel (en ook te raadplegen via de website). De jaarrekening heeft dezelfde opzet als vorige jaren, namelijk met een presentatie van uitgaven "per kostensoort". Het bestuur heeft besloten dat ten behoeve van het jaarverslag een presentatie van kosten "op activiteitenbasis" nuttig is. Het is onze verwachting dat zodoende voor de gebruikers van jaarrekening en jaarverslag een transparant beeld beschikbaar is van baten, lasten, kosten van de verschillende activiteiten en de samenstelling van het vermogen. Ieder jaar vindt toerekening van kosten plaats op basis van dezelfde methodiek. Het gaat vooral om huisvestingskosten (ruimtegebruik en intensiteit daarvan) en arbeidskosten (doorbelasting op basis van de betrokkenheid van functionarissen bij de verschillende projecten).

Met de Diaconie van de Hervormde Gemeente Rotterdam Centrum bestaan afspraken over langjarig gebruik "om niet" van het kerkgebouw. Verder worden de kosten van de predikantsplaats gedragen door de diaconie, en is sprake van een aanzienlijke jaarlijkse financiële bijdrage tot ruim een derde van de jaarlijke lasten. In 2018 was er een aantal malen georganiseerd overleg tussen de voorzitters van Diaconie en Pauluskerk. Dat contact draagt bij aan een constructieve werkrelatie.

De gebouwencommissie waarin Pauluskerk en Diaconie besluitvorming over exploitatie en onderhoud van het kerkgebouw voorbereiden functioneerde in 2018 voorspoedig.

De Pauluskerk heeft in 2017 een besluit genomen over "vergroening van het kerkgebouw", onder meer door toepassing van LED verlichting en het plaatsen van zonnepanelen op het dak. Uitvoering van deze besluiten heeft inmiddels (in 2019) plaatsgehad.

De Pauluskerk ontvangt structureel omvangrijke bedragen van enkele vermogensfondsen. In 2018 is de constructieve relatie met de fondsen gecontinueerd.

In de jaren 2017 tot en met 2021 ontvangt de Pauluskerk omvangrijke schenkingen van een ondernemersfamilie uit de regio Rotterdam. Besteding vindt plaats in overleg met de schenkers.

In 2018 werden opnieuw opbrengsten ontvangen in het kader van de Bed-Bad-Brood regeling. De Pauluskerk stelt slaapfaciliteiten beschikbaar en ontvangt daarvoor een bijdrage in de kosten.

Het Eethuis werd in 2018 uitgebreid.

Open Huis: kosten nemen in 2018 wat toe vanwege betrokkenheid betaalde krachten.

Individuele hulpverlening: betaalde maatschappelijk werker heeft in 2018 méér tijd besteed.

De Pauluskerk is een vrijwilligersorganisatie. Voor een beperkt aantal functies wordt gesteund op betaalde professionele krachten. De Pauluskerk hanteert een fatsoenlijk maar bescheiden arbeidsvoorwaardenbeleid. Er is geen verzekering tegen kosten van langdurige ziekte/arbeidsongeschiktheid. Ten laste van het resultaat in 2018 is een voorziening gevormd voor kosten van langdurige ziekte van betaalde krachten (voor in 2018 voorzienbaar).

De Pauluskerk heeft, in relatie tot de verplichtingen, een klein eigen vermogen. Om de exploitatie op lange termijn zeker te stellen is een goede relatie met vermogensfondsen, kerken, partculieren, de vereniging Vrienden van de Pauluskerk, én de Diaconie van de Hervormde Gemeente Rotterdam Centrum essentieel. Met die laatste partij zijn afspraken gemaakt over bijdragen aan de kosten van het werk in de Pauluskerk die gelden voor een veel langere periode dan een jaar.

Bestuurders ontvangen geen beloning; de out of pocket kosten van het bestuur worden door de bestuursleden zelf gedragen.

In 2018 is een start gemaakt met het project Warm Rotterdam. Namens Diaconaal Centrum Pauluskerk zijn fondsen geworven, er is een programmaleider aangesteld en de projectorganisatie heeft vorm gekregen. In 2019 zal het project worden voorgezet voor rekening en risico van de nieuwe Stichting Warm Rotterdam.

BATEN IN EURO'S	2018	2017
Bijdrage Diaconie Hervormde Gemeente Rotterdam Centrum	240.264	239.472
Onderhoudsbijdrage Diaconie Hervormde Gemeente Rotterdam Centrum	0	39.274
Overige kerkelijke bijdragen	31.528	25.897
Giften van Fondsen (zie overzicht*)	391.000	268.770
Bijdrage Vrienden van de Pauluskerk	8.639	12.250
Giften derden	138.921	146.924
Vergoeding gebruik kerkzaal	35.303	31.145
Vergoeding nachtopvang	99.150	99.988
Buffetexploitaie	7.762	14.882
Baten uit projecten	2.828	5.092
Overige baten	16.712	15.137
rentebaten	123	123
TOTAAL BATEN	972.126	898.954

LASTEN OP PROJECTBASIS IN EURO'S	2018	2017
Helpen waar geen helper is		
Open Huis	162.139	168.948
Eethuis	113.614	101.096
Nachtopvang	72.209	82.162
Individuele hulpverlening	55.743	30.724
Symposia	29.863	31.299
Rotterdamse Armoededag/ Wereldarmoededag	6.866	14.546
Sportaciviteiten	11.104	9.434
Dagjes uit en extra aandacht feestdagen	27.678	26.761
totaal Helpen waar geen helper is	**479.216**	**464.970**
Versterken levenskracht		
Fietsenwerkplaats, kledingwinkel, taallessen, e-learning	94.398	81.205
Lunchroom	65.297	73.381
Muziek, beeldend, theater, schrijven	143.854	143.166
totaal versterken levenskracht	**303.549**	**297.752**
Indirecte kosten	**185.830**	**136.406**
TOTAAL LASTEN	**968.595**	**899.128**
resultaat	**3.531**	**-174**

Slot en dankwoord

''Hij zal bevrijden wie arm is en om hulp roept,
wie zwak is en geen helper heeft.
Hij ontfermt zich over weerlozen en armen,
Wie arm is, redt hij het leven.
Hij verlost hen van onderdrukking en geweld,
Hun bloed is kostbaar in zijn ogen''.

Eén van de meest indrukwekkende psalmen vind ik psalm 72. Daaruit is het bovenstaande een citaat. Hoe langer ik in contact ben met de bezoekers van de Pauluskerk en steeds beter leer door hun ogen onze samenleving te zien doen en laten en kiezen, des te meer is deze psalm als een zegel op mijn hart geworden. Als een actueel en richtinggevend ijkpunt voor wat ons te doen staat vandaag de dag, religieus en maatschappelijk. Willem Barnard zegt over deze psalm treffend: "Er wordt een wereld geschetst die niet meer van deze wereld is. Het is een verwachte, verhoopte wereld, een herschapen wereld". In zo'n herschapen wereld gelooft de Pauluskerk, vaak dwars tegen de klippen op. En omdat we daarin geloven zijn we in de stad en in het land actief. Ora et labora! Dat doen we met opvang, zorg en hulpverlening, met dag- en nachtopvang, met Eethuis en Lunchroom, met kunst en cultuur, met zinvolle dagbesteding en bouwen aan waardigheid, met diensten, kerkcafé, meditatie, stilte en gebed. Zoveel mensen in dit land die het op eigen kracht niet redden. Vooral zij horen deel uit te maken van zo'n herschapen wereld. Daarvoor zet de Pauluskerk zich in, al jaren. En zij zal dat blijven doen, zo lang onze wereld de trekken vertoont van wanorde en niet van de orde van de herschapenheid.

In de loop van 2017 werd Erica Meijerink, ons hoofd Facilitaire Zaken ziek. Eerst voor 50%, aan het eind van het jaar voor 100%. Dat bleef zij heel 2018 helaas ook, ondanks al haar pogingen daar verandering in te brengen en alle medische en andere zorg en begeleiding. Wij wensen Erica van harte beterschap en alle goeds. We namen afscheid van Martijntje Rodenburg, die op tijdelijke basis, een aantal facilitaire taken van Erica overnam. In de loop van 2018 ging ook een aantal nieuwe betaalde medewerkers met ons meedoen: Jesse de Jong als coördinator van het project Zinvolle Dagbesteding en Bouwen aan Waardigheid, Ester Segers als communicatiemedewerker, Maarten Boelhouwer als koster en Joeri Snel als manager primair proces. Afscheid namen we, na jaren trouwe dienst, van Sjany Middelkoop in haar rol als plaatsvervangend directeur. Wij zijn Sjany buitengewoon dankbaar voor alles wat zij in die rol met hart en ziel voor de Pauluskerk heeft betekend! Giselle Vegter stopte eind van het jaar een tijdje met werken en ging met zwangerschapsverlof.

In de Commissie van Bijstand gingen in de loop van 2018 een aantal nieuwe mensen meedoen: Ank van der Spek en Hans van der Linden. Aan het eind van het jaar namen we afscheid van Anneke van Leeuwen en Jan Fraanje. Jarenlang deden zij mee en gaven actief vorm aan het kerkzijn en diaconaat van de Pauluskerk. Wij zijn Anneke en Jan daarvoor zeer dankbaar ! Ook ds. Paulien Matze ging met ons meedoen. In een speciale dienst werd zij verbonden aan de Pauluskerk als predikant met bijzondere opdracht voor het werk als geestelijk verzorger in de verpleeghuizen van Laurens.

In het bestuur nam Jan van den Bos het voorzitterschap over van Geert Beke. Jarenlang heeft Geert zich op allerlei manieren en in allerlei rollen, ook als lid van de Bouwcommissie, ingezet voor het werk van de Pauluskerk. Wij zijn hem enorm dankbaar voor al zijn werk

en het enthousiasme waarmee hij dat deed. Hard en met grote betrokkenheid is er in het bestuur ook in 2018 gewerkt aan het prachtige “project” Pauluskerk en meegeholpen de kerk richting, voorwaarden en inhoud te geven voor de komende jaren.

Alles wat er in de Pauluskerk wordt gedaan zou niet mogelijk zijn zonder de enorme betrokkenheid, inspiratie, energie, trouw en creativiteit van al die mensen die meedoen: de vele (nieuwe) vrijwilligers, de medewerkers van de Kosterij, de andere betaalde medewerkers, de Medische dienst, bestuursleden, leden van de Commissie van Bijstand, de mensen in de verschillende Werkgroepen en Clusters. Dank voor al jullie betrokkenheid en inzet in 2018! In de bijlage vindt u een overzicht van alle mensen die meededen.

Het werk van de Pauluskerk is ook in 2018 op meerdere terreinen kundig en constructief ondersteund door de medewerkers van Samen 010. Ook daarvoor veel dank !

Tot slot zeker ook een woord van dank aan Joost Radstake van Studio Voetnoot, die evenals voorgaande jaren, dit verslag heeft vormgegeven: mooi, overzichtelijk en goed leesbaar !

ds. Dick Couvée
diaconaal predikant/directeur
Rotterdam, mei 2019

Overzicht medewerkers/vrijwilligers Pauluskerk 2018

Leden Bestuur Stichting Diaconaal Pauluskerk
Geert Beke (voormalig voorzitter)
Jan Blankers
Jan van den Bos (voorzitter)
Dick Couvée (directeur/adviseur)
Lisa Hendriks
Chris van Houwelingen
Ernst van Koesveld
Dideri Mattijsen
Elisabeth van Opstall
Wolter Pot
(Penningmeester)
Marian van Verschuer (Secretaris)

Leden Commissie van Bijstand Pauluskerk
Hanni Bijl-van Gelder
Jan Blankers
Dick Couvée
Jan Fraanje
Anneke van Leeuwen
Paulien Matze
Sjany Middelkoop
Hans van der Sluis
Henk Wuister
Ank van der Spek
Hans van der Linden

Leden Bestuur Pauluskerk Vluchtelingenwerk OMZO
Hilde van Asperen
Dick Couvée (directeur/adviseur)
Elisabeth de Jong-van der Kuip (secretaris)
Hanny de Kruijf (penningmeester)
Ineke Palm (Voorzitter)
Jacques Willemse

Huismeesters OMZO
Kees Knol
Henk Wuister

Welkom
Til Berg
Ineke Bienefelt
Janet Dalmeijer
Joke van Dijk
Gerda Haver
Jan Jeronimus
Robin Kolleman
Peter Koole
Kim Lukassen
Joly Moerman
Ellen Mulder
Thea Prins
Nelleke Quartel
Fred van Riemsdijk
Gon Stalling
Agnes Sankarsa
Janneke Verhaar
Barbara van Willigen

Beroeps-en Maatschappelijke stagiares
Jeroen van Lawick
Roos van de Kolk

Gebouwcommissie Pauluskerk
Rob Blanc
Dick Couvée
Jan Fraanje
Chris van Houwelingen
Joeri Snel

Kerkcafé
Dick Couvée
Gorden Crymble
Marijke van Essen
Paulien Matze
Inge Moerman
Charles Morse
Barbra Triesschijn
Huub de Weerd
Henk Wuister
Inge Moerman

Orgelcommissie
Jan Blankers
Kees van Goeverden
Hans van der Tholen
Thea Verhagen

Vrijwilligers wereldwinkel
Hans van der Sluis.
Marian Stompedissel
Rosina Tekesta
Kappers
Paulino Luvumbo
Viktoriya Post-Kratko

Vluchtelingenwerk
Kees Knol
Alice Kruisselbrink-Roerdink
Hans van der Sluis
Henk Wuister
Ingemarij Sjoer
Sjany Middelkoop

Leden Bestuur Vrienden van de Pauluskerk
Geert Beke
Lisa Hendriks
Ben van der Lem
Pieter Lamoré
Elisabeth van Opstall
Jan Fraanje
Hilde Stuart
Eva Walbeek
Anne Weeda
Hans Valkenburg

Warm Rotterdam
Nelly Hoogvorst-'t Hart
Marlyn van Erp
Iris Schep
Daan Coelman
Joost Radstake
Anne-Karinne Sanders

Ester Segers
Desiree Valten
Jacqueline Kolpa
Jaime Jorba Bos
Alexander Borst
Gert-Jan Jacobs
Fieke Wennink
Bruce Corveleijn
Ellen Boschker
Leon van Hoof
Marja van Schie
Karin Vosters
Doortje 't Hart
Sipke Spoelstra
Aad van Nes
Koen Westhoff
Dominique Schrijer
Belinda Beikes
Dick Couvée
Roelof Rump †
Jan Blankers
Sjoerd van Schooneveld
Danny Mense
Gijs Custers
Mieke Zagt
Rutger Henneman

Kernteam Pauluskerk

Dick Couvée
Sjany Middelkoop
Huub de Weerd
Joeri Snel

Kosterij

Akbar Akramov
Arslan Cinoglu
Gorden Crymble
Ayana Getahun
Edita Ghukasyan
Lou Kee
Sander de Koning
Herman van Loenhout
Harry Quartel
Maarten Boelhouwer
Hans van der Sluis
Leo Smetsers
Yonas Tekesta
Josef Twizeyimana
Anne-Marie Valkenburg
Gholan Canchi
Rien de Boer
Wim Mooren
Delano Chotoo
Ben Suurland
Thuy Trinh
Meindert de Boer

Eethuis

Ans Berkhout
Agnes Sankarsa
Akbar Akramov
Aleksander Kratko
Anna Fedyukova
Azmi Wahab
Dave de Held
Dorris Lubbers
Elize de Vroome
Eva Lavooij
Eva Moraal
Guy du Bosc
Hamid Essalhi
Hanni Bijl-van Gelder
Inge Moerman
Jalisa Worthington
Jennifer Pinas
Joke Bos
Josef Twizeyimana
Kayane Grikoryan
Kim Sala
Madiha Radhi
Mariana Ilcu
Marianne Schouten
Mieke Krediet
Milena Zychlinsky Scharff
Monique Feitsma
Nathalie Duvekot
Noor Suhayli
Nora Vardanjan
Rageena Ibraham
Raquel Ferreira
Redouane Acoudad
Riekje Roda
Ronald Bakker
Rozina Heni
Sander van Hulst
Sarah Los
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Valerie Yvette Pernet
Yonas Kiflemichael
Ola Abboud
Ria Edelman
Michael
Fietje Frank
Roos
Joke van Dijk
Simon van Well

Staf Pauluskerk

Marga Baas
Lina Bezhanova
Jan Blankers
Maarten Boelhouwer
Dick Couvée
Mirjam Hoeksema
Jesse de Jong
Sander de Koning
Herman van Loenhout
Erica Meijerink
Anne-Karinne Sanders
Ester Segers
Joeri Snel
Ben Suurland
Giselle Vegter
Huub de Weerd
Bastiaan Heuff
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Carolien van den Akker
Meindert de Boer
Martijntje Rodenburg

Kunst en Cultuurgroep

Giselle Vegter (coördinator)
Jacoline van de Berg
Andreia Bessa
Lies van Bommel
Adrian Goormachtigh
Dick Gebuys
Walther van den Heuvel

Marcha van den Hurk
Ilse van der Laan
Sarah Los
Katherine Macbride
Jaime Nanoha
Luc Opdebeeck
Gon Stalling
Ed Versloot
Lisa Hendriks
Joris Rienks
Ausra Listaviciute
Ellen Gelens
Huub de Weerd
Sjany Middelkoop
Carolien van den Akker

Naaiatelier
Carolien Buis
Kek Langerak
Gerda Zutphen

Betrokken medewerkers Samen 010
Alexander Borst
Hanny de Kruijf
Wilma Petersen
Anne-Karinne Sanders
Maria Tavares
Heidi van der Wijk

Bijbelstudiegroep
Kees Schakel
Wim van Stipthout

Advocaat
P.J. de Bruin

Financiele en Administratieve ondersteuning
Piet Middelkoop
Anne-Marie Valkenburg
Kitty de Vries

Redactie Pauluswerk
Dick Couvée
Hans Valkenburg

Kledinghuis
Anoeska Borsten
Karolina Gojkovic
Coby Hendrikse
Coby Hendrikx
Tina Schrell
Ahmad Shehna
Elize de Vroome
Montaha Kodih
Gerda Haver
Mariana Ilcu

Medische dienst Pauluskerk
Lina Bezhanova
Marie Kok-Egu
Bea Kruse
Ton Molenaar
Thea Noga
Marleen de Puydt
Huub de Weerd
Michelle van Tongerloo
Natascha Pesch

Vrijwilligerswerk Taalles
Lies van Bommel
Olivia Florea
Elisabeth de Jong-van der Kuip
Pamela Russell
Ruud Swildens

Maatschappelijk werk
Mirjam Hoeksema
Joly Moerman

Lunchroom
Diana Nivillac
Fabius Muskita
Michiel van den Bosch-Verkerk

Bloemengroep
Marga Baas
Hanni Bijl-van Gelder
Annelie Couvée-Kooyker

Overige vrijwilligers
Laura van der Cammen (yogales)
Saskia de Rover (yogales)
Annemarie Smith (harpist)

Zinvolle dagbesteding en bouwen aan waardigheid
Jesse de Jong (coördinator)

Pastoraatsgroep
Jaap Beukema
Nico Binnendijk
Jan Blankers
Dick Couvée
Co Elshout
Marijke van Essen
Hans van der Linden
Paulien Matze
Inge Moerman
Charles Morse
Barbara Triesschijn
Huub de Weerd
Henk Wuister
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Henk Bout

Communicatiegroep
Marlyn van Erp
Jan Fraanje
Maarten Hagg
Charlotte Verloop
Joost Radstake
Anne-Karinne Sanders
Gerben van Santen
Ester Segers
Desiree Valten
Jacqueline Kolpa
Peter Goedhart
Conny Rijken
Roelof Rump †

Fietsenwerkplaats
Aziz Outtaleb
Guechati El Hachemi
Michel van Alten
Leon Bruijs
Samvel Nerkarar

Coördinatie vrijwilligers
Marga Baas

Open Huis
Johan Aaftink
Akbar Akramov
Jaap Beukema
Ieke Boelema
Ingrid Bomans
Guy du Bosc
Hannie Brinkman
Jannie Bruijnis
Leon Bruijs
Gorden Crymble
Ria Dingemans
Hamid Essalhi
Wedad Fadoul
Pedro Ferreira
Rob Franken
Abrha Berhe Gebrecherkos
Elsa van Gelderen
Carina Groenewegen
Wim de Groot
Hanneke Guijt
Lisa Hendriks
Käthy Hessling-Kroeske
Jenny Hoek-van Welzen
Saida Idrissi
Rima Jamkochian
Jan Jeronimus
Nelleke Jonker
Ron Kassenband
Yonas Kiflemichael
Fanny Klaassen
Ingrid Klein
Kees Knol
Patricia Kolf
Anneke Kooimans-van Toornenberg
Luka Koolen
Jeannette Kortland
Sonja Kuipers
Merijn Langelaan
Anneke van Leeuwen
Silvia Lieveld
Rozina Mahari Rufi
Almaz Massa
Inge Moerman
Joly Moerman
Linda Neruda
Christine Papillon
Valerie Yvette Pernet
Maria de Pina
Joris Rienks
Marianne Schouten
Claire Souverain
Ank van der Spek
Marije van de Staaij
Gon Stalling
Marianne Stompedissel
Michael Tecle
Manon van den Velden
Luciano Ventura Tiago
Marlies Verbree-Eikelenboom
Janneke Verhaar
Jan Verhoog
Zilanda Viera
Liesbeth Vollemans
Aisha van Wijngaarden
Frieda de Wit-van Orden
Inge Zwaal
Ronald Bakker
Henny Donkersloot
Ticia Herold
Veronica de Jong
Willem Meyboom
Ed Tanihatu
Ton Vermeulen
L.A. Yousif
Anna Fedyukova
Muriel Braga
Redouane Acoudad
Jennifer Pinas
Tina Schrell
Ravin Jethoe
Hennie Donkersloot
Ton Vermeulen
Alphonsine N. Munyoka

Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe

Sint Laurensfonds

ALS U HET WERK VAN DE PAULUSKERK WILT STEUNEN, KUNT U EEN BIJDRAGE STORTEN OP EEN VAN DE ONDERSTAANDE BANKNUMMERS:

Stichting Diaconaal Centrum Pauluskerk:	NL36 TRIO 0338 7521 02
Commissie van Bijstand Pauluskerk:	NL30 INGB 0005 5661 16
Vereniging Vrienden van de Pauluskerk:	NL42 INGB 0005 1735 35
Stichting OMZO:	NL59 TRIO 0391 2279 12

Colofon

Stichting Diaconaal Centrum Pauluskerk
Mauritsweg 20, 3012 JR Rotterdam
Telefoon: 010 - 411 81 32
E: info@pauluskerkrotterdam.nl
www.pauluskerkrotterdam.nl

In memoriam. Met veel dank hebben wij voor dit jaarverslag gebruik gemaakt van de foto's van Roelof Rump, een bijzonder mens, betrokken fotograaf en een zeer gewaardeerd vrijwilliger voor de Pauluskerk. Roelof overleed kort voor het uitkomen van dit verslag.

Ondersteunende stichtingen en fondsen:

ASN Foundation
De Johanna Donk–Grote Stichting
Diocesane Caritas Instelling
Bisdom Rotterdam
FondsDBL
Elise Mathilde Fonds
Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe
G.Ph. Verhagen-Stichting
Hofsteestichting
Kansfonds
KNR - Projecten in Nederland (PIN)
Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds
Stichting Bevordering van Volkskracht
Stichting Fonds van NRC Handelsbladlezers
Stichting Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
Stichting Bevordering Maatschappelijke Dienstverlening Rotterdam
Solidarodam
Stichting de Groot Fonds
Stichting Maatschappij van welstandStichting
Mundo Crastino Meliori
Stichting Physico
Stichting Rotterdam
Stichting Sint Nicolaas Gasthuis
Stichting Swart-van Essen
Sint Laurensfonds
Snickers-de Bruijn stichting
Van Cappellen Stichting
Particuliere giften